

Fort

Dorpsvisie 2012

Voorwoord

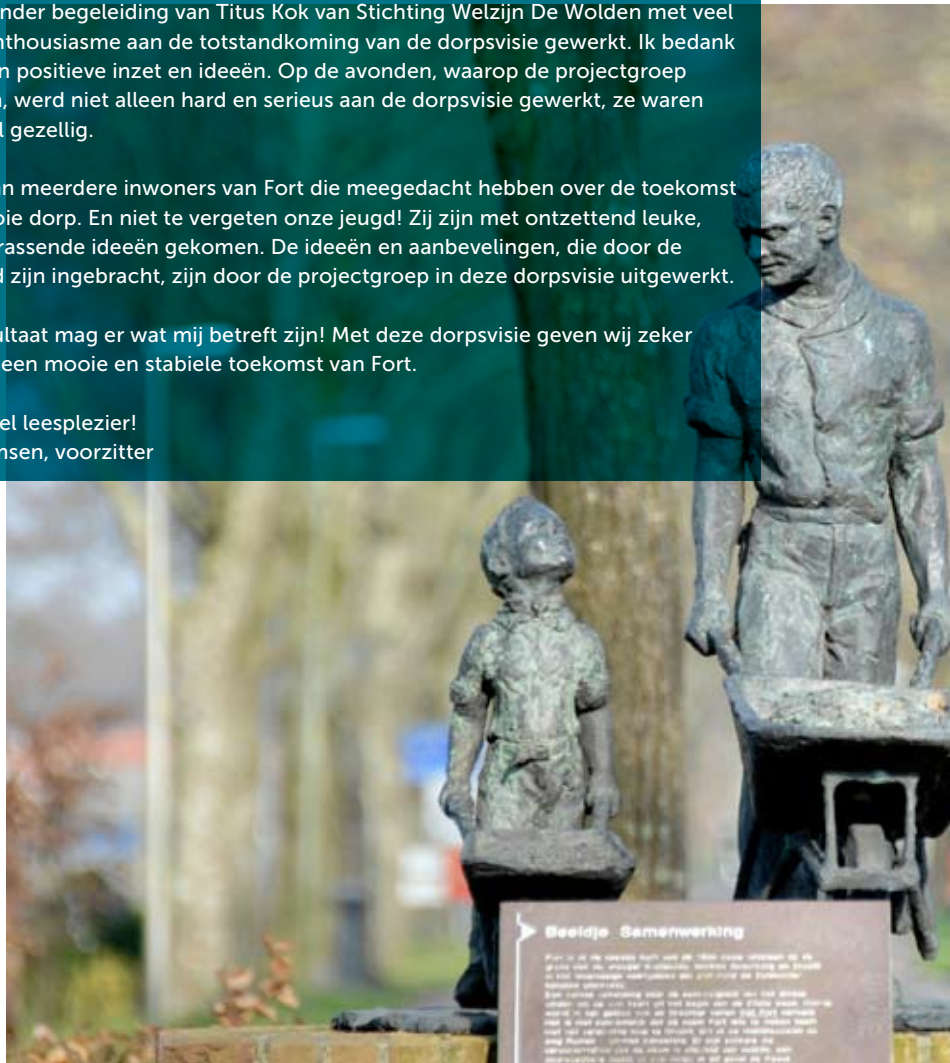
Met trots bied ik u de Dorpsvisie Fort aan.

Van september 2011 tot mei 2012 heeft de projectgroep, bestaande uit Ria Dekker, Jacqueline Bennink, Janny Prins, Frans Nevels, Hilbert Kleene, Gert Klein en Astrid Willemsen onder begeleiding van Titus Kok van Stichting Welzijn De Wolden met veel plezier en enthousiasme aan de totstandkoming van de dorpsvisie gewerkt. Ik bedank hen voor hun positieve inzet en ideeën. Op de avonden, waarop de projectgroep bijeen kwam, werd niet alleen hard en serieus aan de dorpsvisie gewerkt, ze waren bovenal heel gezellig.

Ook dank aan meerdere inwoners van Fort die meegedacht hebben over de toekomst van ons mooie dorp. En niet te vergeten onze jeugd! Zij zijn met ontzettend leuke, frisse en verrassende ideeën gekomen. De ideeën en aanbevelingen, die door de meerderheid zijn ingebracht, zijn door de projectgroep in deze dorpsvisie uitgewerkt.

Het eindresultaat mag er wat mij betreft zijn! Met deze dorpsvisie geven wij zeker richting aan een mooie en stabiele toekomst van Fort.

Ik wens u veel leesplezier!
Astrid Willemsen, voorzitter

Ligging, voorzieningen, bevolking en bestaand gemeentebestuur

Fort is één van de 17 kernen binnen de gemeente De Wolden, althans zo wordt dit door de gemeente benoemd. Maar omdat Fort onder hetzelfde postcodegebied valt als Veeningen, wordt Fort in de gemeentegids niet meer als kern benoemd en valt Fort onder gemeentedeel Veeningen. Dit geeft verwarring en onrust onder de inwoners. Men vraagt zich dan ook af of Fort over 10 of 15 jaar nog wel bestaat.

Voor de naam "Fort" worden twee verklaringen gegeven. J. Scheper ontdekte op een oude kaart* een stip met de naam "Fort" in de buurt van drie boerderijen. Hier was de grens van de marken Veeningen en de Wijk. Scheper denkt dat hier anderhalve eeuw geleden een stenen gebouw is neergezet dat het uiterlijk had van een fort. In dit "fort" waren dertig tot vijftig veenarbeiders gehuisvest en bij winterdag hadden ook schippers er een onderkomen.

In dit "fort" werden bovendien diverse financiële zaken afgehandeld, zoals de betaling van het afvaartsgeld voor de turf. In 1839 is de Fortwijk gegraven, die nu wordt aangeduid als de straatweg Fort. In de jaren 1926 tot 1929 werden na de demping wegen aangelegd met een lengte van 11,5 km.. (bron; artikel van Lammert Huizing in de Meppeler Courant d.d. 29 november 2011).

Lammert Huizing zelf geeft in zijn boek "Zuidwolde 700" aan dat "Fort" mogelijk is afgeleid van het woord "Voorde", een doorwaadbare passage in de Reest, die voor 1600 werd gebruikt, omdat er nog geen brug was. Zie o.a. www.dorpfort.nl Fort ligt dicht tegen het Reestdal aan, dat vanuit het dorp prima per fiets of te voet te bereiken is. Fort telt 626 inwoners, waarvan in de leeftijdscategorie 0-15: 108, 16-30: 77, 31-50: 164 en 51 en ouder 277 inwoners. Het dorp heeft evenals vergelijkbare kleine dorpen een beperkt aantal voorzieningen. Er is een basisschool, De Vaarboom en een dorpsshuis, De Snikke.

De inwoners zijn voor boodschappen, sport, gezondheidszorg e.d. volledig aangewezen op Zuidwolde, de Wijk of Balkbrug. Opvallend binnen het dorp is het grote aantal zelfstandige ondernemers, zoals autoherstelbedrijven, aannemers, kapsalon, schoonheidssalon, etc. Verder heeft Fort een zeer rijk verenigingsleven, waarbinnen voor zowel jong als oud allerlei activiteiten worden georganiseerd. Zo is er de Feestcommissie, Vrouwen van Nu, Toneelvereniging en Klootschietvereniging.

Het mag duidelijk zijn dat het in Fort heel prettig wonen is. Eén van de belangrijkste waarden van het dorp is dat jong en oud zich er veilig voelen. Zoals eerder benoemd maken de dorpsvisies onderdeel uit van het programma 'De Ontmoeting'. De overige onderdelen van dit programma zijn de GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoers Plan), de Structuurvisie en de Woonvisie. Stuk voor stuk onderdelen waarbij geprobeerd wordt de wensen van de inwoners, daar waar mogelijk, daarin mee te nemen. Onderdelen waarover alle inwoners mogen en kunnen meepraten en meedenken.

Inleiding

Gemeente De Wolden is een mooie, landelijk gelegen gemeente in Zuidwest Drenthe en telt 17 kernen, met samen zo'n 24.000 inwoners. In de dorpen is het goed leven. Er is een hoog voorzieningenniveau en een bloeiend verenigingsleven. Er worden dan ook veel activiteiten ontplooid.

Om ervoor te zorgen dat we over twintig jaar hetzelfde kunnen zeggen, vindt de gemeente het belangrijk om juist van de inwoners, ofwel van u te horen wat uw leven prettig maakt en welke keuzes zij moet maken om dit zo te houden. De gemeente wil dat de inwoners meedenken en –praten over de toekomst van De Wolden en wil uw mening, verwachtingen en wensen horen om deze zodoende, waar mogelijk, ook mee te kunnen nemen in haar beleidsvorming.

Met het programma 'De Ontmoeting' is in 2009 een extra mogelijkheid in het leven geroepen om uw stem te laten horen. Dit programma bundelt belangrijke beleidsonderwerpen en zorgt ervoor dat uw wensen in verschillende plannen worden meegenomen. Met de campagne 'Laat je horen', te herkennen aan het logo met de megafoon, wordt u sinds november 2009 uitgenodigd om mee te denken en mee te praten. Soms kan dat via internet, soms via bijeenkomsten en soms via een krant.

Ook via het onderdeel dorpsvisies van het programma 'De Ontmoeting' worden de inwoners opgeroepen mee te denken en te praten over de toekomst van hun eigen dorp. De dorpsvisie geeft de ideeën en verwachtingen van de inwoners. Wat moet er in het dorp behouden blijven? Wat moet er veranderen? Denk bijvoorbeeld aan woningbouw, de functie van het dorpsshuis, het voortbestaan van verenigingen of de verbetering van de verkeersveiligheid.

Om tot antwoorden te komen heeft Streekbelang Fort e.o. ingestemd met het verzoek van de gemeente om mee te gaan in de derde ronde dorpsvisies en heeft Streekbelang de projectgroep Dorpsvisie Fort in het leven geroepen. Deze projectgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende besturen van verenigingen, wordt gezien als een afspiegeling van de Fortiger samenleving.

De projectgroep Dorpsvisie is medio september 2011 van start gegaan en heeft in een aantal bijeenkomsten de thema's voor de Dorpsvisie benoemd en per thema de sterkten en zwakten in kaart gebracht en deze op grote vellen papier geschreven. Vervolgens zijn de inwoners uitgenodigd voor een inloop- en inspraakavond op 30 november 2011. Door een stickertje bij de genoemde sterke en zwakke punten te plakken, konden de inwoners aangeven dat punt ook belangrijk te vinden. De inwoners konden uiteraard ook eigen ideeën en wensen inbrengen. Ongeveer 50 inwoners hebben deze inloopavond bezocht. De uitkomst van deze avond en de inbreng van de jeugd geeft ons een goed beeld van wat er leeft bij de inwoners van Fort.

"Er moet een snoepwinkeltje in Fort komen en speurtochten en belevingspaden in de bossen!"

- Jeugd Basisschool

"Er moeten meer lantaarnpalen komen op Fort en er moet geen vergif gestrooid worden!"

- Jeugd Basisschool

Vervolgens heeft de projectgroep in de dorpsvisie uitgewerkt wat de sterke punten van Fort zijn (en die dus vooral behouden moeten worden) en wat de belangrijkste punten zijn waar de komende jaren aan gewerkt moet worden. Met andere woorden: het is een plan waarin wordt aangegeven wat de gewenste ontwikkeling is van de leefbaarheid van het dorp.

Bij leefbaarheid gaat het om onderwerpen als: voorzieningen, wonen, woonomgeving, veiligheid, milieu, het imago van het dorp en de waarden en normen binnen een dorpsgemeenschap.

De belangrijkste kenmerken/voorwaarden van een dorpsvisie zijn:

- De dorpsvisie wordt opgesteld door het dorp, d.w.z. door de inwoners zelf en alle organisaties binnen het dorp;
- De dorpsvisie wordt in principe opgesteld voor de middellange termijn (10-15 jaar). Het realiseren van onderdelen uit de dorpsvisie kan soms direct plaatsvinden;
- De dorpsvisie moet door het dorp gedragen worden, d.w.z. door de inwoners en alle organisaties van het dorp.
- Van belang is ook te toetsen hoe één en ander zich verhoudt tot plannen van andere dorpen (bovenlokaal) en de overheid, met name de gemeente.

Thema's voor de dorpsvisie

Voor de dorpsvisie Fort zijn in totaal zeven thema's benoemd. Dit zijn:

- Omgaan met elkaar
- Wonen
- Vrije tijd/recreatie
- Bedrijvigheid
- Voorzieningen
- Verkeersveiligheid
- Landbouw/Natuur

“Er moet een voetbalkooi met gras en lijnen komen en meer spellingen op school”

- Jeugd Basisschool

“Er moet een bejaardenhuis komen en een klein kerkje voor de christelijke mensen en voor de mensen die hier willen trouwen.”

- Jeugd Basisschool

Omgaan met elkaar

De inwoners van Fort wonen er met veel plezier. Ondanks dat ook in ons dorp de trend naar meer individualisme zichtbaar is, weet men dat men op elkaar kan rekenen. De sociale veiligheid is groot en zowel jong als oud voelen zich veilig. Bewoners houden elkaar op de juiste wijze in de gaten en op die wijze leveren ze zelf een bijdrage aan de veiligheid en leefbaarheid in Fort. Wil je contact maken, dan moet je wel actief zijn. Daar is in dorp Fort alle gelegenheid toe! Er is een enorm actief verenigingsleven, waarbinnen zowel voor jong als oud van alles wordt georganiseerd. Aan nieuwe bewoners wordt een informatieboekje over Fort uitgereikt. Fort heeft ook een eigen website: www.dorpfort.nl

Onze visie op Omgaan met elkaar

In 2025 is de sociale veiligheid onveranderd groot en voelt men zich nog steeds veilig. We respecteren elkaars privacy, maar het contact met elkaar door dorpsfeesten, het verenigingsleven en alle door bewoners geïnitieerde activiteiten staan hoog in het vaandel.

Aandachtspunten

- Nieuwkomers meer betrekken bij activiteiten.
- Betrokkenheid van ouderen bij activiteiten in het dorp neemt wat af.

“Er moet een buurtbus komen die aansluiting heeft met de bus in Veeningen en een beter bijgehouden schoolplein.”

- Jeugd Basisschool

Voorzieningen

Fort heeft een openbare school 'De Vaarboom' en een dorpswoning 'De Snikke'. Er is er een school cq speelterrein en een evenemententerrein. Voor primaire levensbehoeften zijn de inwoners volledig aangewezen op Zuidwolde, de Wijk of Balkbrug. Eén keer per week komt er wel een SRV-wagen en een groenteboer.

Onze visie op Voorzieningen

In 2025 heeft Fort nog steeds basisschool 'De Vaarboom', waar goed onderwijs aan kinderen uit groep 1 t/m 8 wordt gegeven. Dorpswoning 'De Snikke' is het centrale ontmoetingspunt waar jong en oud elkaar voor allerlei activiteiten vinden.

Actiepunten

- Gemeente De Wolden ervan blijven overtuigen van de belangrijke gemeenschapsfunctie die OBS 'De Vaarboom' vervult;
- Exploitatie van de Snikke uitbreiden, zodat voortbestaan van het dorpswoning is gewaarborgd.
- Onderhoud schoolplein moet beter.

Vaarboom van 'zeer zwak' naar 'beste'
zaterdag 11 februari 09:56

Fort - Zo ben je een school met het niet te benijden stempel 'zeer zwak', zo ben je een school die in zijn categorie de hoogste gemiddelde scores haalt voor reken- en taaltoetsen. Het is de recente geschiedenis van obs De Vaarboom in een notendop. De school scoort bovengemiddeld goed in de Drentse Onderwijsmonitor 2011.

'Daar zijn we heel trots op. De school kreeg het predicaat zeer zwak en als dit er dan uiteindelijk uitkomt, dan is dat heel fraai', reageert directeur Johan Westerhof. Het gaat goed met de scholen in Drenthe, zo blijkt uit de Onderwijsmonitor. Er is een spectaculaire daling van het aantal zeer zwakke en zwakke basisscholen en de prestaties van Drentse leerlingen van het basisonderwijs doen niet onder voor de landelijke cijfers. De Vaarboom in Fort kreeg een speciale vermelding, omdat de school in de zwaarste categorie (met het hoogste percentage kinderen wiens ouders een wat lagere opleiding hebben genoten) het beste scoorde. Van zeer zwak tot bovengemiddeld, het geeft volgens Johan Westerhof allereerst aan hoe kwetsbaar een kleine school is. Aan de andere kant toont het ook de kracht die van een klein team kan uitgaan. 'Een stuk veerkracht, samen de schouders eronder', verwoordt Westerhof dit.

Bedrijvigheid

De bedrijvigheid in Fort is zeer groot. Er zijn op dit moment ongeveer 31 zelfstandige ondernemers gevestigd in het dorp. Naast bedrijven in de agrarische sector zijn er ook bedrijven op het gebied van uiterlijke verzorging, bouw, auto onderhoud, organisatie advies, fotografie, Bed&Breakfasts en Restaurants. De bereikbaarheid van KPN mobile is slecht.

Onze visie op Bedrijvigheid

In 2025 zal er ten aanzien van de bedrijvigheid weinig veranderd zijn. Fort beschikt dan wel over een glasvezelkabel, waardoor een snellere internetverbinding gewaarborgd is.

Actiepunten

- Mogelijkheden voor aanleg van een glasvezelkabel uitzoeken en uitvoeren.
- Uitzoeken welke providers een betere bereikbaarheid geven.

Wonen

De inwoners zijn over het algemeen tevreden over het wonen in Fort. Het landelijk karakter biedt de inwoners rust en ruimte. De gemiddelde woningprijs is in gemeente De Wolden met € 281.197 (bron: CBS en Waarderingskamer) de op twee na hoogste in provincie Drenthe en ligt ver boven het landelijke gemiddelde van € 239.185. Met dit gegeven in het achterhoofd, maakt men zich terecht zorgen over de aantrekkelijkheid van Fort voor starters. Mogelijkheden voor starterwoningen lijken er niet te zijn en de grondprijs is eenvoudig weg te hoog. Gevolg hiervan is dat de jeugd wegtrekt. Of deze groep jonge mensen na een aantal jaren weer terug zal kunnen keren naar Fort is dan ook de vraag. Gevolg hiervan is dat Fort verder zal vergrijzen. Men maakt zich ook zorgen over de toekomst van senioren. Het gebrek aan voorzieningen en winkels dwingt deze groep inwoners hun oude dag buiten Fort door te brengen.

Onze visie op Wonen

In 2025 wonen de inwoners graag in Fort. Men vindt er nog steeds de rust en ruimte. Er zijn mogelijkheden voor starters gecreëerd, waardoor er meer evenwicht is tussen jong en oud. Ook kunnen senioren in Fort blijven wonen, doordat in de woningbouw aan deze doelgroep gedacht is.

Actiepunten

- Uitzoeken of de huidige starters daadwerkelijk in Fort willen blijven wonen als de mogelijkheid van starterwoningen geboden wordt;
- Uitzoeken of te koop staande boerderijen omgebouwd kunnen worden naar meerdere appartementen, al dan niet in samenspraak met gemeente De Wolden of woningbouwvereniging Actium of Woonconcept. Dit kan een mogelijkheid zijn voor zowel starters als senioren.
- Uitzoeken of er behoefte is aan huurwoningen.
- Gemeente verzoeken Fort weer in de gemeente gids te vermelden.

TAKKENHEUGTE

Takkenheugte, roege bulle, z' hebt oe bewarkt, ie waarn niet mooi genog.

D'r heurde voll'ngs heur nog een extra vennegie bij...

Dus gung'n ze an de gaank

mit veul machines, wel een heel jaor laank.

Ze drukt'n d'r zo een stempel op, nuunt het:

NIEUWE NATUUR!

Now loop ik mit de hond

d'r wat verleur'n rond.

Ie bint nog Takkenheugte, mar niet

meer echt van mi'j....

Fort, 2003. Gé van der Veen.

Verkeersveiligheid

Het thema verkeersveiligheid staat voor de inwoners van Fort al jaar en dag bovenaan de agenda. Door verkeersintensiteit van gewoon verkeer en landbouwverkeer (ook het groter worden van landbouwverkeer) maken de inwoners zich zorgen over hun verkeersveiligheid.

De snelheid van het verkeer verdient blijvend de aandacht. Gewoon verkeer en landbouw-verkeer kunnen nauwelijks tegelijk van de wegen in en rondom Fort gebruik maken, met als gevolg dat de berm kapot gereden worden. Voor fietsers en wandelaars levert dit vaak zeer gevaarlijke situaties op, ook omdat wandelaars door kapot gereden bermgenoodzaakt zijn om op de weg te lopen. Daarnaast laat het onderhoud van de wegen te wensen over.

Het wegdek van de Drogrterweg is slecht en er zitten op verschillende plaatsen gaten in de weg. Verder is de verlichting op veel plaatsen slecht, hetgeen gevaarlijke verkeerssituaties in de hand werkt. Verder ervaart men in het donker het einde van de Stapelerveldweg als zeer gevaarlijk. Hier zou een schrikhek moeten komen.

Onze visie op Verkeersveiligheid

In 2025 kan op een veiligere manier gebruik worden gemaakt van de wegen in en om Fort. Er is een fietspad langs de Drogrterweg, zodat fietsers op een veilige manier aansluiting kunnen vinden met Zuidwolde, omdat men voor voorzieningen is aangewezen op Zuidwolde. Verder zijn alle wegen rondom Fort 60 km.

Actiepunten

- Op korte termijn moet ervoor gezorgd worden dat diverse gaten in de weg gedicht worden. Bij signalering van gaten in de weg, hoge heggen etc. kan contact opgenomen worden met toezichthouder Rob Feijen.
- Extra verlichtingspunt aanleggen bij driesprong 't Holweg, Pieperij en Bloemberg
- Met gemeente afstemmen of het mogelijk is om langs de Drogrterweg en 't Holweg een fietspad en wandelpad te realiseren en zo ja, op welke manier en binnen welk tijdsbestek dit gerealiseerd kan worden.
- Plaatsen van een schrikhek aan het eind van de Stapelerveldweg.
- Aanbrengen van grastegels op o.a. de Kleefegge.

Vrije tijd en recreatie

Fietsen en wandelen staan centraal in Fort, zowel voor de inwoners zelf als voor de toeristen. Toeristen doen het dorp wel aan, maar omdat in de kern van Fort geen horecagelegenheid is, is het toerisme zeer beperkt. Het fietsgemak in Drenthe wordt uitgebreid. In de gehele provincie Drenthe ligt een nieuw fietsknooppuntensysteem, waardoor het mogelijk is zelf je route en afstand te bepalen. Fort is ook in dit systeem opgenomen. Ondanks dat er volop wandelmogelijkheden in de directe omgeving zijn, hebben de inwoners van Fort de wens uitgesproken voor uitbreiding van wandelroutes en zogenaamde dorpsommetjes. Vanuit het dorp starten alle fiets- en wandelroutes langs de openbare weg en door toename van gewoon verkeer en landbouwverkeer, brengt dit voor fietsers en wandelaars vaak gevaarlijke situaties met zich mee. Daarnaast is er vraag naar beter onderhoud van wandelpaden en schouwpaden. Deze zijn vaak slecht begaanbaar. De EDKV (= Eerste Drentse Klootschiet Vereniging) spreekt al zeer lang de wens uit voor een eigen veldbaan. Men moet nu gebruik maken van de openbare weg, hetgeen hun eigen veiligheid en die van andere weggebruikers in gevaar brengt.

Onze visie op Vrije tijd en recreatie

In 2025 kunnen fietsers en wandelaars vanuit of via Fort op een veilige en prettige manier gebruik maken van een aantrekkelijk fiets- en wandelnetwerk. Met respect voor de natuur en omwonenden is het prima recreëren in en om Fort. Het dorpsfeest is nog steeds één van de belangrijkste evenementen in Fort.

Actiepunten

- Mogelijkheden voor uitbreiding wandelroutes en dorpsommetjes onderzoeken en daar waar mogelijk uitwerken en realiseren.
- Met gemeente De Wolden en Het Waterschap bereiken dat wandelpaden en schouwpaden beter onderhouden worden.
- Uitzoeken welke mogelijkheden er voor een eigen veldbaan voor de EDKV zijn.

“Er is meer ruimte nodig voor koeien en voor nieuwe huizen.”

- Jeugd Basisschool

Landbouw en Natuur

De ruime hoeveelheid natuur dichtbij het dorp maakt Fort tot een aantrekkelijke woonplaats: de Takkenheugte en het Reestdal. Daar moeten we beslist zuinig op zijn! De verhouding tussen landbouw en natuur is goed en men vindt er nog de rust.

Maar een groep inwoners van Fort maakt zich echter enorme zorgen over de bloembollenteelt in de directe woonomgeving. Men heeft twijfels over het gebruik van het gif en is bang dat dit zeer nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid van mens en dier. Voor de toekomst is het heel belangrijk dat hierover met elkaar wordt gecommuniceerd.

Onze visie op landbouw en natuur

In 2025 is de verhouding tussen landbouw en natuur nog steeds in evenwicht en we zorgen er met elkaar voor dat natuur en rust bewaard blijven.

Actiepunten

- Meerdere keren per jaar gezamenlijke zwerfvuilacties organiseren. De jaarlijkse door de gemeente De Wolden geïnitieerde zwerfvuilactie is te weinig;

fotografie: Jan Boshoeve
www.fortfotovideo.nl
vormgeving: Oene Sierksma
www.online.nl